

Til kontrollutvalget i Herøy kommune

Sandnessjøen 03.09.2025

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 14/2025: UTTAELSE FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

Innledning og bakgrunn

Det følger av kommuneloven § 24-9 at det på årlig basis skal gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i kommunen. Dette er definert som en revisjonsoppgave, og revisor rapporterer resultatet av arbeidet til kommunens kontrollutvalg i form av en skriftlig uttalelse. Tilsvarende bestemmelse finnes ikke i kommuneloven lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner – som den nye loven avløste.

24-9. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

DnR og NKRF har i samarbeid utarbeidet en standard, som er gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk gjennom styrevedtak i NKRF 11. mars 2020:

<https://www.nkrf.no/rsk-301-forenklet-etterlevelseskontroll-med-okonomiforvaltningen>

Nærmere om formål og begrunnelse, se lovforarbeidene 26.2.3.4 Kontroll med økonomiforvaltningen [NOU] og 25.2.2.3 Kontroll med økonomiforvaltningen [lovproposisjon]:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/9da72a7f8f38486e81509be0b2f4818b/no/pdfs/nou201620160004000dddpdfs.pdf>

<https://www.regjeringen.no/contentassets/f0964c05be1d4fefb54267e9255bb921/no/pdfs/prp201720180046000dddpdfs.pdf>

Kommunal- og distriktsdepartementet har dessuten i en uttalelse vurdert hva som ligger innenfor revisors oppgave med forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen etter kommuneloven § 24-9:

[Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen – avgrensning - NKRF](#)

Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll med kommunens virksomhet på kommunestyrets vegne. Jf. kommuneloven § 23-1 første ledd. Kontrollutvalget har i denne forbindelse flere lovpålagte oppgaver. Jf. her kommuneloven kapittel 23 samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kommunestyret har selv det øverste kontrollansvaret. Jf. kommunelovens § 22-1 første ledd.

Det følger av kommuneloven § 23-5 at kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Kontrollutvalgets behandling av revisors uttalelse om resultatet av den forenklede etterlevelseskontrollen har imidlertid så langt ikke vært gjenstand for særskilt regulering verken i lov eller forskrift, i motsetning når det gjelder forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette innebærer at det er opp til kontrollutvalgets skjønn om rapportering til kommunestyret er nødvendig. Kontrollutvalget er et autonomt folkevalgt kontrollorgan, og vurderer som hovedregel selv hvordan saker skal behandles – i den grad behandlingsformen ikke er fastsatt. Skulle rapportering til kommunestyret fremstå som aktuelt, vil dette uansett utløse et krav om at kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg **før** kontrollutvalget behandler saken. I praksis gjerne ved at sekretariatet forelegger saken for kommunedirektøren som en del av sin saksforberedelse.

Sekretariatets vurderinger

Årets kontroll dreier seg om etterlevelse av reglene for behandling av startlån [kapittel 5 i forskrift om lån fra Husbanken – jf. appendiks 1]. Det er etablert kriterier for vurderingen, og disse fremgår av revisors uttalelse. Det er naturlig at kommunens kontrollutvalg gir uttrykk for sine vurderinger i form av egne kommentarer eller merknader, spesielt i den grad revisor har avgitt en såkalt modifisert uttalelse. Jf. i denne forbindelse bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b [utvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak].

Av kommuneloven § 23-5 fremgår:

§ 23-5. Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

Revisors uttalelse har positiv konklusjon. Alene av denne grunn anses det å være tilstrekkelig at kontrollutvalget gir en skriftlig tilbakemelding til kommunedirektøren, gjennom særutskrift av vedtaket som blir fattet.

Oppsummering og avslutning

Etterlevelseskontrollen er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Både resultatene av kontrollen, og de forbedringstiltak som kommunen eventuelt iverksetter i ettertid som følge av kontrollen, vil kunne ha betydning for vurdering av feilrisiko knyttet til økonomiforvaltningen. Det vises i denne forbindelse til kommuneloven § 24-7 fjerde ledd, hvor det fremgår at revisor årlig skal gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er påpekt etter bestemmelsens første ledd, men som ikke er rettet opp eller tilstrekkelig fulgt opp av kommunen.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har hatt skriftlig uttalelse om resultatet av forenklet etterlevels kontroll etter kommuneloven § 24-9 for regnskapsåret 2024 til behandling. Kontrollen dreier seg om etterlevelse av reglene for behandling av startlån [kapittel 5 i forskrift om lån fra Husbanken], og revisors attestasjonsuttalelse er avgitt 24.06.2025. I tillegg til selve uttalelsen, har regnskapsrevisor og kommunedirektør supplert utvalget med muntlig informasjon om eventuelle problemstillinger under gjennomgangen i utvalgets møte 17.09.2025.

I denne sammenheng uttaler kontrollutvalget følgende:

Kontrollutvalget konstaterer at det er avgitt en umodifisert uttalelse, noe som er positivt. Kontrollutvalget forutsetter likevel at kommunens administrasjon i nødvendig grad følger opp årets etterlevels kontroll, og vurderer aktuelle forbedringstiltak. Jf. RSK 301 punkt 18.

Kontrollutvalget har ingen ytterligere kommentarer eller merknader i tilknytning til revisors uttalelse.

Kommunedirektøren gis tilbakemelding fra utvalgets behandling gjennom særutskrift av vedtaket.

Vedlegg –

1: Attestasjonsuttalelse avgitt av Revisjon Midt-Norge 24.06.2025

Appendiks 1 – UTDRAG FRA FORSKRIFT OM LÅN FRA HUSBANKEN

[Forskrift om lån fra Husbanken - Lovdata](#)

Kapittel 5. Startlån

§ 5-1. Formålet med lånet

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den.

§ 5-2. Hvem kan få startlån

Husbanken gir lån til kommuner for videre utlån av startlån til enkeltpersoner.

Kommunen kan gi startlån til personer som ikke får lån eller tilstrekkelig lånebeløp i ordinære kredittinstitusjoner. Bestemmelsene i [kapittel 7](#) og [8](#) gjelder tilsvarende for kommunen med mindre annet er fastsatt.

Søkeren må ha evne til å betjene lånet over tid og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold.

§ 5-3. Hva det kan gis lån til

Kommunen kan gi lån til

- a. kjøp av bolig
- b. utbedring og tilpasning av bolig
- c. oppføring av ny bolig
- d. refinansiering av dyre lån dersom det bidrar til at husstanden kan bli boende i boligen.

Boligen skal være egnet for husstanden, nøktern og rimelig sammenliknet med prisnivået på stedet.

Kommunen kan bruke startlånet til å fullfinansiere boligen eller som toplån der private eller Husbanken gir grunnfinansiering. Kommunen skal vurdere om samfinansiering kan oppnås.

§ 5-4. Tildeling av startlån

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving. I vurderingen skal kommunen legge vekt på om søkeren

- a. forventes å ha langvarige problemer med å finansiere eid bolig og
- b. har benyttet muligheten til sparing innenfor de økonomiske mulighetene søkerens inntekter og nødvendige utgifter til livsopphold gir.

Selv om vilkårene i første ledd ikke er oppfylt kan kommunen gi startlån i alle disse situasjonene

- a. husstanden har barn eller særlige sosiale eller helsemessige utfordringer, og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det
- b. husstanden har problemer med å dekke boligutgiftene, og refinansiering med startlån kan bidra til at husstanden kan bli boende i boligen sin
- c. boligsituasjonen hindrer mulighetene til å opprettholde et arbeidsforhold, eller hindrer utvikling av det lokale næringslivet
- d. lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.

Departementet kan gi ytterligere føringer for tildeling av startlånet.

Appendiks 2 – GENERELL INFORMASJON OM BOLIGSOSIALE TILTAK

A: Eksempel på forvaltningsrevisjon [annen kommune]

[Boligsosialt arbeid](#)

B: Nasjonal strategi

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021 – 2024\) - regjeringen.no](#)

C: Ansvar og oppgaver [artikkel]

[Ansvar og oppgaver i det boligsosiale arbeidet - regjeringen.no](#)

D: Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\] - Lovdata](#)

[Forskrift om behandling av personopplysninger på det boligsosiale feltet - Lovdata](#)

E: Kommunal boligpolitikk

[Helhetlig kommunal boligpolitikk - KS](#)

[Godt nytt om boligstiftelser! - KS](#)

F: Husbankens samfunnsoppdrag

[Husbanken - regjeringen.no](#)

G: Riksrevisjonens undersøkelser

[Mange vanskeligstilte bor verken godt eller trygt](#)